

TILSYNSKAMPAGNE 2016 – VARDE KOMMUNE - LANDBRUG KONTROL AF DYKKET INDLØB OG FLYDELAG PÅ GYLLEBEHOLDERE

Mål – udførelse – evaluering

Valg af tema og mål for kampagnen

Valg af tema:

Varde Kommune valgte i 2016 temaet '*Gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning*', som årets tilsynskampagne. Temaet er valgt på baggrund af, at der på de ordinære miljøtilsyn på landbrugsejendomme, ofte konstateres et behov for mere fokus på korrekt håndtering af flydende husdyrgødning i gyllebeholdere. Det drejer sig hovedsageligt om at sikre tilstrækkeligt flydelag og dykket indløb på gyllebeholdere uden fast overdækning (f.eks. telt).

Mål:

Formålet med kampagnen er gennem oplysning og dialog, at formidle vigtigheden af at overholde lovgivningens regler, for at reducere ammoniakfordampningen til atmosfæren til et minimum. Tillige er målet at minimere lugt- og fluegener for naboer.

Plan for kampagnen

Der er udarbejdet en plan for kampagnen, hvor kampagnens aktiviteter er bestemt, ansvar fordelt og indsatsens tidsplan fastlagt.

Kommunikation som virkemiddel

Kommunikation med målgruppen og borgerne har stor betydning for, om en kampagne bliver en succes. Derfor blev der før kampagnens start, indrykket oplysende annoncer i dagspressen og på Varde Kommunes hjemmeside.

Herudover er der udarbejdet en folder med vejledning og regler for *flydelag på gyllebeholdere*, som er uddelt til landmændene både i forbindelse med vores kampagnetilsyn, samt ved de ordinære landbrugstilsyn i kommunen.

Opfølgning og evaluering

Evaluering af tilsynskampagnen giver mulighed for at bedømme, om kampagnen har ført til de ønskede mål. Desuden giver det mulighed for at reflektere over, hvordan der skal følges op på kampagnen, og om der kan videreudvikles på konceptet til fremtidige kampagner.

(Evalueringsskema ses side 2, og prosadel om udførelse, evaluering og vurdering kan ses side 3).

EVALUERING	TILSYNSKAMPAGNE FOR LANDBRUG
Dato	1. januar - 31. december 2016.
Blev resultaterne nået?	<p>Resultaterne af aktiviteterne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materiale til tilsynsopgaven: <i>Annoncer til aviser og hjemmeside blev udarbejdet. Oplysende folder angående flydelag på gyllebeholdere blev udarbejdet.</i> • Kortlægning af landbrug: <i>Kampagnetilsynene blev foretaget vilkårligt, men fordelt jævnt over størstedelen af kommunen.</i> • Kommunikation i forbindelse med kampagnen: <i>God kommunikation med landmændene om reglerne og evt. manglende overholdelse af disse.</i> • Tilsyn på landbrugene: <i>Ved konstatering af manglende overholdelse af lovgivningen, blev der sendt brev med indskærpelse og tidsfrist til landmanden. Herefter blev der foretaget opfølgende tilsyn. Ved konstatering af overholdt lovgivning, blev der ligeledes sendt brev med denne information.</i>
Blev kampagnemålet nået?	<p>Kampagnemål: Kampagnemålet var gennem oplysning og dialog, at formidle vigtigheden af at overholde lovgivningens regler for at undgå forurening af atmosfæren og minimere risikoen for nabogener, primært i form af lugt- og fluegener.</p> <p>Vurdering af målopfyldelse: Varde Kommune vurderer, at målet med oplysning og dialog er opfyldt, men samtidig vurderes det at der til stadighed er behov for at præcisere lovgivningen ved de ordinære miljøtilsynsbesøg.</p>
Blev tidsplanen overholdt?	Den udarbejdede tidsplan blev ændret undervejs, men overordnet blev den overholdt.
Blev timebudget overholdt?	Der var ikke udarbejdet et specifikt timebudget for opgaven på forhånd, men kampagnes omfang var større end først forventet.
Kommunikation	Kommunikationen blev gennemført som planlagt, ved hjælp af dialog med landmændene, samt udlevering af vejledningen omhandlende flydelag på gyllebeholdere.
Læringspunkter fra kampagnen	Landbrugsgruppen planlægger at udføre tilsynskampagnen i 2017 ud fra samme koncept som i 2014-2016. Dog reflekteres der over måder at effektivisere udførelsen af tilsynskampagnen, så den fortsat har stor positiv miljøeffekt, men et mindre timebudget.

PROSADEL OM UDFØRELSE, EVALUERING OG VURDERING AF:	
<ul style="list-style-type: none"> • Tilsynskampagne med uanmeldte tilsyn med gyllebeholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning uden fast overdækning. • Oplysning til - og dialog med landmændene. 	
Udførelse → <i>Forberedelser</i>	Forberedelserne til tilsynskampagnen bestod af udvælgelse af ejendomme, lokalisering af gyllebeholdere, samt fremstilling af kort og diverse skemaer og breve til tilsynene.
→ <i>Uanmeldt tilsyn</i>	<p>Ved ankomst til ejendommen, blev ejer forsøgt lokaliseret. Såfremt ingen var hjemme, afleveredes i postkassen en folder om flydelag på gyllebeholdere, samt et brev om at Varde Kommune havde været på uanmeldt flydelagskontrol på ejendommen.</p> <p>Herefter blev ejendommens gyllebeholdere besigtiget, hvor status for flydelag og indløb blev noteret, samt billeddokumentation taget.</p> <p>De uanmeldte tilsyn i forbindelse med tilsynskampagnen blev udført den:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. november 2016 (6 timer) • 3. november 2016 (7 timer) • 7. november 2016 (4 timer) • 8. november 2016 (4 timer) <p>Opfølgende tilsyn, samt nye uanmeldte tilsyn blev udført den:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 17. november 2016 (8 timer) • 30. november 2016 (4 timer) • 5. december 2016 (5 timer) • 12. december 2016 (3 timer) • 20 december 2016 (4 timer)
→ <i>Sagsbehandling</i>	<p>Efter tilsynene var udført blev der sendt brev til lodsejer/bruger med resultatet af tilsynet. Ejendomme hvor utilstrækkeligt flydelag eller manglende dykket indløb blev indskærpet, fik opfølgende tilsyn efter fristens udløb.</p> <p>Enkelte havde ved de opfølgende tilsyn ikke efterkommet indskærpelserne. Årsagen var oftest at beholderen var lejet ud, så indskærpelsen var sendt til den forkerte modtager. Efter kontakt med rette bruger af gyllebeholderne, blev indskærpelserne hurtigt efterkommet.</p> <p>Indskærpelserne for dykkede indløb bliver der først fulgt op på i maj/juni, da det ikke er muligt at skifte indløbene, før gyllebeholderne er tømte.</p> <p>Det blev prioriteret også at sende et opfølgende brev til de lodsejere hvor flydelag og indløb levede op til gældende lovgivning, da det blev vurderet, at det ville blive opfattet positivt at modtage et "skulderklap" fra kommunen.</p>
→ <i>Tidsforbrug</i>	<p>Indledende forberedelser, samt efterfølgende sagsbehandling, rapportering, og indberetning af resultaterne i henholdsvis kommunens sagssystem og Miljøstyrelsens DMA, vurderes at have medført et tidsforbrug på ca. 1½ time pr. ejendom, svarende til cirka 85 timer.</p> <p>I forbindelse med de uanmeldte tilsyn, blev der brugt ca. 45 timer på at køre ud på uanmeldte og opfølgende tilsyn. Ved de uanmeldte tilsyn, var der to medarbejdere med, så reelt svarer tidsforbruget her til 90 timer.</p> <p>Samlet estimeres det derfor, at der er brugt omkring 175 mandetimer på udførelse og opfølgning af tilsynskampagnen.</p>
→ <i>Fordeling og resultater</i>	<p>I forbindelse med kampagnetilsynet blev der ført uanmeldt tilsyn på 54 ejendomme, med i alt 71 gyllebeholdere. Ejendommene var tilfældigt valgt, og fordelte sig på:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 32 kvægeejendomme med i alt 44 gyllebeholdere:

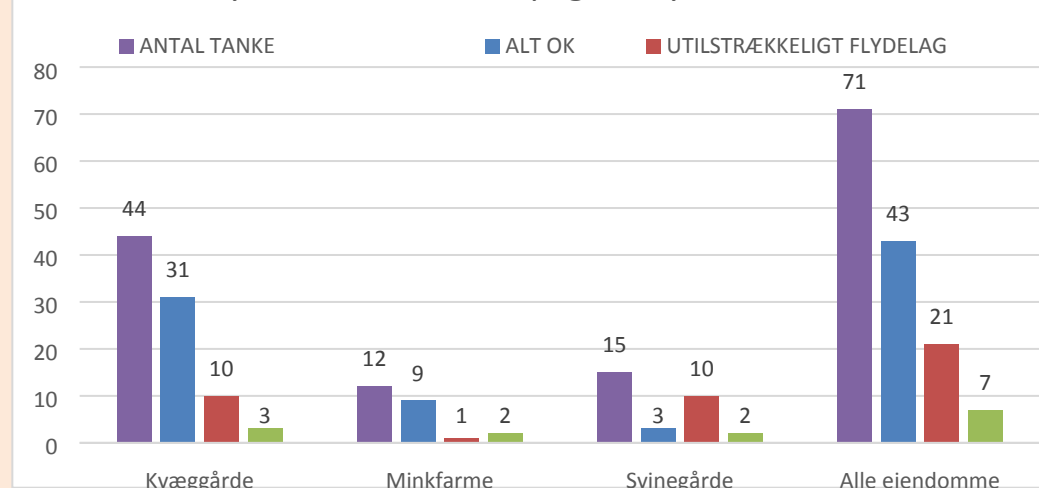
- 31 beholdere uden bemærkninger.
- 10 beholdere fik indskærpelser for utilstrækkeligt flydelag.
- 3 beholdere fik indskærpelser for manglende dykket indløb.
- 12 minkfarme, med i alt 12 gyllebeholdere:
  - 9 beholdere uden bemærkninger.
  - 1 beholder fik indskærpelse for utilstrækkeligt flydelag.
  - 2 beholdere fik indskærpelser for manglende dykket indløb.
- 10 svineejendomme med i alt 15 gyllebeholdere:
  - 3 beholdere uden bemærkninger.
  - 10 beholdere fik indskærpelser for utilstrækkeligt flydelag.
  - 2 beholdere fik indskærpelser for manglende dykket indløb.
- Samlet 54 ejendomme med i alt 71 gyllebeholdere:
  - 43 beholdere uden bemærkninger.
  - 21 beholdere fik indskærpelser for utilstrækkeligt flydelag.
  - 7 beholdere fik indskærpelser for manglende dykket indløb.

→ Resultater i grafisk fremstilling

Resultaterne er samlet i nedenstående Tabel 1 og 2, hvoraf det ses, at det især er svineejendommene, der har problemer med at opretholde et tilstrækkeligt flydelag.

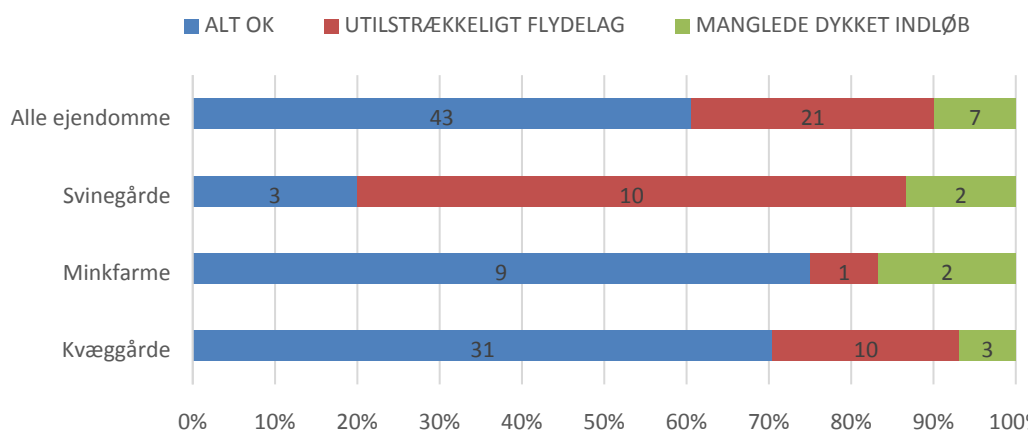
Tabel 1: Resultaterne af tilsynskampagnen, fælles for alle ejendomme og fordelt på type dyrehold:

Tabel 1: Gyllebeholdere - kampagnetilsyn 2016

Den procentvise fordeling ses i Tabel 2:

Tabel 2: Procentvis fordeling

Evaluering

Der blev inden kampagnen bragt oplysende artikel i Varde Kommunes ugeaviser og på Kommunes hjemmeside. Artiklerne informerede om reglerne omkring flydelag på gyllebeholdere, samt om at kommunen ville føre uanmeldte tilsyn på gyllebeholdere i løbet af 2016.

Ledelsen og politikerne blev informeret inden kampagnen blev sat i gang. De uanmeldte tilsyn blev udført og efterfølgende sagsbehandlet som planlagt. At mere end hver tredje gyllebeholder manglede enten flydelag eller dykket indløb overraskede, da det var forventet at der var bedre styr på lovgrundlaget for opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholdere. Alt i alt er der brugt ca. 175 timer på tilsynskampagnen 2016.

Vurdering

Landbrugsgruppen vurderer, at den udarbejdede folder "*Vejledning om flydelag på gyllebeholdere*" bliver godt modtaget af landmændene, da den er overskuelig, letlæselig og letforståelig. I folderen er alle regler og lovkrav beskrevet, og herudfra er der ført en god dialog med landmændene.

Det vurderes dog samtidigt, at der stadig, trods kampagnen, er mange gyllebeholdere uden tilstrækkeligt flydelag eller med manglende dykket indløb. Derfor er der fortsat behov for fokus på emnet.

Ved at uddele folderen "*Vejledning om flydelag på gyllebeholdere*", også ved de ordinære miljøtilsyn, forventes det at kunne skabe fokus og dialog om emnet - også indbyrdes mellem landmændene - hvilket forhåbentlig vil bevirke en større forståelse for, samt en højere grad af overholdelse af gældende lovgivning på området.